

RADİKAL 21 – ÇOCUK
24 Ağustos 2001

NUR İÇÖZÜ

OKUL ÖNCESİNE ÖZEL EĞİLİM..

TEMBEL FARE TİNİ - 4 / Ayla Çınaroğlu/Resimleyen: Mustafa Delioğlu/ Uçanbalık- 2001
ÜÇ KUZUCUK-2/ Ayla Çınaroğlu/Resimleyen: Ayşe Çınaroğlu/Uçanbalık 2000

Ölçülü olmak, ölçüyü kaçırmamak, yaşamın önemli gerçeklerinden biri. (Bu arada geçen sayımızda, ben de yazmam gereken sözcük sayısını aştığım için, yazıya dayanak olan koca bir paragrafın atılmasına ve de yazımın bir bölümünün az da olsa anlaşılabilir hale gelmesine neden olmuşum. Üzgünüm. Elimde olmadan meydana gelen bu hatadan dolayı özür dilerim.) Şekeri gereğinden fazla konmuş bir tatlının, “Tadından yenemez” hale gelmesi gibi, uzun betimlemeler, dolaylı tümceler, soyut kavramlarla dolu çocuk kitapları da ne kadar güzel bir sunumla raflardaki yerini alırsa alsın, yalnızca ticari bir meta olmaktan öte bir anlam taşıyor.

Çocuklar için öyküler üretmek, kitap yayınlamak genelde kolay bir işmiş gibi görünüyor. Bu nedenle olsa gerek, özellikle okul öncesi gruba yönelik sayısız kitap dolduruyor vitrinleri. Öyle ki, eğitimle, yayıncılıkla, kitapla uzaktan yakından ilgisi olmadığı halde, kar getiren bir yatırım (mı acaba?) olarak gördükleri bu alanda şanslarını deneyen küçüklü büyüklü pek çok firma da pastadan pay alma yarışında. Bazı yayıncılar yabancı kaynaklı kitapların çevirilerini, üstelik de o çeviride en ufak bir düzeltme, adapte yapmaya gerek duymadan satışa sunuyorlar. Bir de çalاکalem üretilmiş, ‘Çocuktur anlamaz’ düşüncesiyle yayınlanan bir grup var ki, onlar da, daha ilk günden çocuğun kitaptan soğumasını garanti edebilecek düzeyde...Ne var ki, özel pazarlama elemanlarıyla ve okullarla yapılan çeşitli anlaşmalarla, bu kitapların çoğu hızla tüketiliyor. Bütün bu toz duman arasında, 5 - 6 yaş grubu çocuklar için özel olarak hazırlanan nitelikli yapıtları görmek oldukça güç. Oysa okul öncesi eğitim, çocuğun gelişiminde son derece önemli. Kitabın ise bu gelişimdeki rolü ne yazık ki hep göz ardı....

Yıllarını çocuk yazınına adanmış, okul öncesine özel ilgi duyan, özgün ürün sunan yazarlarımız da var kuşkusuz. Ayla Çınaroğlu da bu grubun başında gelen isimlerden biri. Yıllardır çocuklar için yazmaktan yorulmayan, durmadan yeniyi, yenilikleri deneyen Ayla Çınaroğlu, kalemini yalnızca öykü, şiir ve piyeslerinde değil, birbirinden hoş grafik tasarımları hazırlamakta da kullanıyor. Çünkü o, aslında akademi mezunu bir grafik sanatçısı . Çocuk ve gençlik edebiyatının hemen hemen her dalında kalem oynatan, ödüller alan Ayla Çınaroğlu, daha önce kendi kitaplarından bazılarını değişik kesme ve boyama teknikleriyle resimlemiş. Şimdi de Origami (Japon kağıt katlama sanatı) tekniğinden yola çıkarak adını kendi koyduğu “Zarfogami” kitabı hazırlıyor. Böylece her gün postadan çıkan bu farklı malzemenin, ilginç biçimler üretmekte, üretirken el becerisi ve düş gücü kazandırmakta kullanılabileceğini de göstermiş oluyor.

Yazarın dört kitaptan oluşan “Tembel Fare Tini” dizisi ile iki kitaplık “Üç Kuzucuk” dizisine gelince; okul öncesi için gerçekten özgün örnekler. “Tembel Fare Tini” dizisinin kahramanı, adı üstünde; bir fare. Mustafa Delioğlu, Walt Disney’den bu yana, çocuklar için üretilen fare tiplerinin en haşarılarından birini hayata geçirmiş. Delioğlu’nun o kendine özgü tarzı, kitaplara apayrı bir tat katmış. Tini, tüm çocukların başından geçebilecek olayların merkezinde... Yazar, o yaş çocuğunun özen göstermesi gereken bazı davranışları da hiç dayatmadan, hissettirmeden satır aralarına ustalıkla gizleyivermiş. “Üç Kuzucuklar” ise yine okul öncesi gruba günlük yaşamdan kesitler sunduğu gibi, sayı kavramıyla da tanışmalarını sağlayacak nitelikte. Ayşe Çınaroğlu’nun özgün resimleri ise yabancı kitapları aratmıyor... Kitapların kağıdı, puntoları, hazırlanma tekniği de öyle...Kısacası, ölçü tam kıvamında...